

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK VIII. 158.

ARBEIDSLØNNEN I JORDBRUKET

Driftsåret 1930—1931

(Salaires des ouvriers agricoles 1930—1931.)

Utgitt av

DET STATISTISKE CENTRALBYRÅ.

OSLO.

I KOMMISSJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1931.

Pris kr. 1.25.

Norges Offisielle Statistikk, rekke VIII.
(Statistique Officielle de la Norvège, série VIII.)

Rekke VIII.

Trykt 1929::

- Nr. 83. Meieribruket i Norge i 1927. (*L'industrie laitière de la Norvège en 1927.*)
— 84. Sinnssykeasylenes virksomhet 1927. (*Hospices d'aliénés.*)
— 85. Det civile veterinærvesen 1927. (*Service vétérinaire civil.*)
— 86. Forsikringsselskaper 1927. (*Sociétés d'assurances.*)
— 87. Lønninger 1928. (*Gages et salaires.*)
— 88. Den Norske Statskasses finanser 1913;14—1929;30. (*Finances de l'État.*)
— 89. Norges telegrafvesen 1927—1928. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
— 90. Skolevesenets tilstand 1926—1927. (*instruction publique.*)
— 91. Sjomannsforsikringen 1926. Fiskeriforsikringen 1926. (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
— 92. Arbeidslønnen i jordbruket. Driftsåret 1928—29. (*Salaires des ouvriers agricoles 1928—29.*)
— 93. Kommunevalgene 1928. (*Élections en 1928 pour les conseils communaux et municipaux.*)
— 94. Norges jernbaner 1927—1928. (*Chemins de fer norvégiens.*)
— 95. Norges postvesen 1928. (*Statistique postale.*)
— 96. Fengselsstyrets årbok 1925. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1925.*)
— 97. Industriarbeiderforsikringen. Ulykkesforsikringen 1926. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
— 98. Husdyrbruket — Produksjon. Representativ undersøkelse for året 1927—1928. (*Élevage du bétail; production. Recherche représentative.*)
— 99. Meglingsinstitusjonens virksomhet 1927 og 1928. Tariffavtaler og arbeidskonflikter 1928. (*Entremise publique 1927 et 1928. Conventions collectives et conflits du travail en 1928.*)
— 100. Norges kommunale finanser 1926;27. (*Finances des communes.*)
— 101. Kriminalstatistikk 1925 og 1926. (*Statistique de la criminalité pour les années 1925 et 1926.*)
— 102. Norges fiskerier 1927. (*Grandes pêches maritimes.*)
— 103. Husholdningsregnskap 1927—1928. (*Budgets de familles 1927—1928.*)
— 104. Norges handel 1928. (*Commerce.*)
— 105. Norges bergverksdrift 1928. (*Mines et usines.*)
— 106. Private aktiebanker 1928. (*Banques privées par actions.*)
— 107. Sykeforsikringen 1928. (*Assurance-maladie.*)
— 108. Norges skibsfart 1928. (*Navigation.*)
— 109. Norges sparebanker 1928. (*Caisses d'épargne.*)

Trykt 1930:

- 110. Norges industri 1927. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
— 111. Det civile veterinærvesen 1928. (*Service vétérinaire civil.*)
— 112. Rekruttering 1922—26. (*Recrutement.*)
— 113. Fattigvesenet 1926 og 1927. (*Assistance publique.*)
— 114. Den Norske Statskasses finanser 1913;14—1930;31. (*Finances de l'État.*)
— 115. Sinnssykeasylenes virksomhet 1928. (*Hospices d'aliénés.*)
— 116. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1927. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
— 117. Meieribruket i Norge 1928. (*L'industrie laitière de la Norvège en 1928.*)
— 118. Lønninger 1929. (*Gages et salaires.*)
— 119. Forsikringsselskaper 1928. (*Sociétés d'assurances.*)

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK VIII. 158.

ARBEIDSLØNNEN I JORDBRUKET

Driftsåret 1930—1931

(Salaires des ouvriers agricoles 1930—1931.)

Utgitt av

DET STATISTISKE CENTRALBYRÅ.

OSLO.

I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1931.

Av Selskapet for Norges Vel er utgitt:

Arbeidslønnen i jordbruket	. . . . .	1915—16.
—	-	— . . . . . 1916—17.
—	-	— . . . . . 1917—18.
—	-	— . . . . . 1918—19.
—	-	— . . . . . 1919—20.
—	-	— . . . . . 1920—21.
—	-	— . . . . . 1921—22.
—	-	— . . . . . 1922—23.

Av Det Statistiske Centralbyrå er utgitt:

Arbeidslønnen i jordbruket	1923—24, se Norges Offisielle Statistikk VII. 122				
—	-	—	1924—25, se	—,,—	VII. 165
—	-	—	1925—26, se	—,,—	VII. 199
—	-	—	1926—27, se	—,,—	VIII. 33
—	-	—	1927—28, se	—,,—	VIII. 63
—	-	—	1928—29, se	—,,—	VIII. 92
—	-	—	1929—30, se	—,,—	VIII. 127

For tidligere år er Byråets femårige publikasjoner: Arbeidslønninger 1875, 1880, 1885, 1890, 1900, 1905, 1910, 1915 og 1920.

Innhold.

<i>Oversikt.</i>	Side
Årslønn eller månedslønn	2
Dagarbeidere	4
Skogsarbeide	6
<i>Tabeller.</i>	
Tabell 1. Årslønn for tjenere uten annen naturallønn enn kost og losji	8
— 2. Årslønn for fjøsrøktene uten annen naturallønn enn kost og losji	9
— 3. Daglønn i sommerhalvåret for gårdsarbeide på arbeidsgiverens kost	10
— 4. Daglønn i sommerhalvåret for gårdsarbeide på egen kost	11
— 5. Daglønn i vinterhalvåret for gårdsarbeide	12
— 6. Daglønn for gråstensmurere og tømmermannsarbeide	13
— 7. Daglønn for grøfting og skogsarbeide	14
— 8A. Kostdagsverdien. Gjennemsnitt for landet	15
— 8B. — Bygdene fylkesvis	15

Table des matières.

	Pages
<i>Aperçu.</i>	
Salaires annuels ou mensuels	2
Journaliers	4
Travaux forestiers	6
<i>Tableaux.</i>	
Tableau 1. Domestiques ayant la table et le logement. Salaires annuels	8
— 2. Garçons d'étable ayant la table et le logement. Salaires annuels	9
— 3. Ouvriers nourris par le patron. Salaires à la journée dans le semestre d'été	10
— 4. Ouvriers nourris à leurs propres frais. Salaires à la journée dans le semestre d'été	11
— 5. Ouvriers. Salaires à la journée dans le semestre d'hiver .	12
— 6. Terrassiers et charpentiers. Salaires à la journée . . .	13
— 7. Fossoyeurs et ouvriers forestiers. Salaires à la journée .	14
— 8 A. La valeur de la nourriture de chaque jour. La moyenne dans la campagne	15
— 8 B. — Comm. rur., par préfetere	15

Arbeidslønnen i jordbruket 1930—1931.

I. Oversikt.

Opgavene er innhentet på samme vis som tidligere. Der er for dette driftsår kommet inn i alt 1880 opgaver.

Arbeidslønnen i jordbruket nådde sitt maksimum i 1920/21. De tre følgende år var der nedgang, tilsammen for menn 41 pct. og for kvinner 30 pct. Fra 1923/24 til 1924/25 steg derimot lønningene med 6 pct. for menn og 5 pct. for kvinner. De 6 siste år viser alle nedgang i lønningene, for menn med henholdsvis 6, 17, 13, 7, 2 og nu siste år 4 pct., for kvinner med henholdsvis 6, 15, 11, 7, 2 og siste år 4 pct. Den samlede nedgang i lønningene fra 1920/21 til nu utgjør for menn gjennomsnittlig 63, for kvinner 55 pct.

Sammenholdt med lønningene i 1915/16 utgjorde de særskilt for menn og kvinner i 1930/31 (1915/16 = 100):

	Menn	Kvinner
Tjenere, årslønn	126	167
Fjøsruktere, årslønn	129	184
Daglønn i sommerhalvåret på arbeidsgiverens kost, gjennomsnittlig	127	154
Daglønn i sommerhalvåret på egen kost, gjennomsnittlig	130	147

Lønningene nu er relativt bedre for kvinnene enn for mennene. Stigningen i lønningene, inntil maksimum nåddes i 1920/21, var vel så stor for mennene som for kvinnene, men lønningene gikk raskere ned igjen for mennene. De siste år har den procentvise nedgang i lønningene vært ens for menn og kvinner.

Den gjennomsnittlige lønnsnedgang siste år er som nevnt 4 pct. både for menn og kvinner. Der er nedgang i lønningene over hele landet og for alle lønnsformer.

Årslønnen for tjenestegutter viser størst nedgang i Hordaland med 9 pct., dernæst i Aust-Agder, Nord-Trøndelag, Nordland og Telemark med mellom 6 og 7 pct. Minst er nedgangen i Akershus, Østfold og Møre med under 3 pct. For tjenestejenter er nedgangen størst i Opland, Vest-Agder og Hedmark, hvor den er over 6 pct., under 3 pct. er den i Østfold, Akershus, Aust-Agder, Sør-Trøndelag og Finnmark.

Gjennemsnittlig for rikets bygder stiller arbeidslønnen sig således:

Arbeidslønn 1930/31.

	Utbetalt lønn 1930/31 i kroner		Lønnsnedgang i procent, driftsåret 1930/31 sammenholdt med			
			1929/30		1920/21	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
<i>Tjenere på arbeidsgiverens kost:</i>						
Hele året	491	338	5	4	64	52
Sommerhalvåret	287	188	5	5	64	53
Vinterhalvåret	209	156	5	4	65	52
<i>Fjøsørkere på arbeidsgiverens kost:</i>						
Sommerhalvåret	332	239	7	5	67	55
Vinterhalvåret	325	230	6	4	66	54
<i>Daglønner på arbeidsgiverens kost:</i>						
I våronn	3,22	2,04	4	5	63	56
I slåttonn	3,70	2,28	3	4	63	56
I skuronn	3,20	2,17	4	3	64	56
Ellers sommeren	2,94	1,84	3	6	64	56
Gråstensmuring . . . —	4,82	-	4	-	60	-
Tømmermannsarbeide —	5,03	-	3	-	59	-
Almindelig gårdsarbeide vinteren	2,47	1,63	4	5	64	53
<i>Daglønner på egen kost:</i>						
I våronn	4,72	3,15	5	5	62	56
I slåttonn	5,14	3,37	4	4	62	56
I skuronn	4,71	3,29	3	3	63	56
Ellers sommeren	4,43	2,96	4	4	60	56
Gråstensmuring —	6,40	-	5	-	60	-
Tømmermannsarbeide —	6,65	-	4	-	59	-
Almindelig gårdsarbeide vinteren	3,90	2,72	5	4	62	53
Skogsarbeide . . . . . —	4,51	-	5	-	67	-
Gjennemsnitt	-	-	4	4	63	55

1. Årslønn eller månedslønn

(kontantlønn, hertil kost og hus).

Denne lønnsform omfatter tjenestegutter og tjenestejenter, mannlige og kvinnelige fjøsørkere.

Opgavene over tjenesteguttene lønn skal egentlig bare gjelde tjenere på full lønn, men i mange distrikter er der så få slike at oppgavene gjelder yngre og mindre øvede folk. Dette forhold forekommer mest i kystdistriktene på Vestlandet og i Trøndelagen. I disse strøk er også tjenesteguttene lønninger lavest.

Opgave over tjenerløningene er tatt inn som tabell 1. Årslønnen for tjenestegutter var i 1915/16 391 kr. Høiest var den i 1920/21 med 1355 kr. For 1930/31 var den gjennomsnittlig 491 kr. Lønnen for vinterhalvåret har for alle år etter 1915/16 stått relativt høiere enn lønnen for sommerhalvåret.

Stigningen i tjenestejentenes og tjenesteguttene lønninger fra 1915/16 til 1920/21 var omtrent like stor, men tjenesteguttene lønninger gikk raskere ned enn tjenestejentenes. Settes årslønnen for 1915/16 = 100, var den i 1930/31 167 for tjenestejentene mot 126 for guttene. Også for tjenestejentene har vinterhalvårets lønn holdt sig bedre oppe enn sommerhalvårets.

Nedenstående tabell viser hvordan lønningene var i de enkelte fylker i forhold til landsgjennomsnittet.

	Tjenestegutter			Tjenestejenter		
	Hele året	Sommerhalvåret	Vinterhalvåret	Hele året	Sommerhalvåret	Vinterhalvåret
Rikets bygder	100	100	100	100	100	100
Østfold	107	103	106	122	114	127
Akershus	106	102	110	126	121	133
Hedmark	104	101	110	110	103	117
Opland	96	95	97	103	100	109
Buskerud	107	105	108	119	115	121
Vestfold	102	99	104	124	116	128
Telemark	106	103	111	112	106	113
Aust-Agder	119	121	124	117	120	118
Vest-Agder	111	118	109	108	114	103
Rogaland	105	103	103	109	107	108
Hordaland	97	100	94	99	104	96
Sogn og Fjordane	95	99	89	97	103	92
Møre	88	87	89	88	90	88
Sør-Trøndelag	89	92	87	91	92	89
Nord-Trøndelag	96	94	98	89	87	92
Nordland	97	97	100	73	76	70
Troms	102	106	98	72	77	73
Finnmark	113	111	111	91	88	87

Årslønnen for tjenestegutter og tjenestejenter i 1930/31 ligger som nevnt gjennomsnittlig henholdsvis 26 og 67 pct. høiere enn årslønnen i 1915/16. Ser man hen til de enkelte fylker, viser der sig i så henseende ganske store variasjoner. Årslønnen for tjenestegutter i Telemark ligger således i 1930/31 bare 8, i Vestfold 10 og i Akershus og Buskerud 12 pct. over årslønnen i 1915/16, mens den i Sogn og Fjordane ligger 51, i Finnmark 50, i Vest-Agder 42 og i Hordaland 37 pct. høiere. For tjenestejentene viser fylkene Buskerud,

Vestfold og Opland den minste procentvise lønnsøking fra 1915/16, henholdsvis 46, 49 og 50 pct., mens årslønnen for tjenestejenter i Finnmark er mere enn fordoblet; i Troms er stigningen 93 pct., i Hordaland 87, i Sogn og Fjordane og Nordland 85 pct.

I det hele tatt viser det sig å være på Østlandet, Oplandene og i Trøndelagen at årslønnen for tjenerne er kommet lengst ned mot hvad den var i 1915/16, mens årslønnen på Sørlandet, Vestlandet og i Nord-Norge ennå ligger relativt høit i forhold til 1915/16.

For fjøsørktere er der kommet inn opgaver fra 200 herreder for mannlige og fra 372 herreder for kvinnelige røktere.

Fjøsørkternes lønninger steg sterkere enn de andre tjeneres i årene 1915/16 til 1920/21. For de kvinnelige røktere ligger fremdeles lønningene noget høiere enn tjenerlønnene ellers, sett i forhold til lønnen i 1915/16, nemlig 184 mot 167, lønnen i 1915/16 satt = 100. For de mannlige røktere ligger forholdstallet nu ganske nær det for tjenesteguttene, 129 mot 126.

Fjøsørkternes lønninger i de forskjellige distrikter følger stort sett tjenerlønnene således at de distrikter som har de høieste tjenerlønninger også har høie lønninger for røkterne, og omvendt. Forholdet er mest utpreget for de kvinnelige røktere.

Ellers henvises til tabell 2.

2. Dagarbeidere.

I det utsendte spørreskjema er der gjort oppmerksom på at hvis der er nogen tydelig forskjell i daglønnen for mere tilfeldige arbeidere (nogen få dagers eller ukers arbeide av gangen på samme sted) og for mere faste arbeidere (flere ukers eller måneders uavbrutt arbeide på samme sted), skal dette nevnes i skjemaet, og det skal også anføres om de opførte daglønninger gjelder fast eller tilfeldig arbeide. I regelen vil det mere tilfeldige arbeide lønnes litt høiere enn det faste. Fra mange distrikter sies det dog at der ingen eller ingen nevneverdig forskjell forekommer i daglønnens størrelse efter arbeidets ulike varighet.

De mere faste dagarbeidere forekommer overveiende i de bedre jordbruksdistrikter, mens de mere tilfeldige arbeidere er forholdsvis tallrike hvor jordbrukets behov for arbeidskraft er mindre fremtredende. Den forholdsvis lave daglønn for Oplandene og Trøndelagen tør således ialfall delvis skyldes den omstendighet at det mere faste dagarbeide her er mere dominerende enn på de fleste andre steder.

Som det fremgår av omstående tabell ligger lønningene for dagarbeide i sommerhalvåret forholdsvis lavest for Oplandene og Trøndelagen. Høi daglønn i sommertiden har for menn fylkene fra Aust-Agder til og med Hordaland samt fylkene i Nord-Norge, for kvinner fylkene fra Aust-Agder til og med Hordaland samt Vestfold og Finnmark.

Tabellen viser at tjenerlønnens og daglønns relative høide i de forskjellige distrikter ikke faller sammen. Årsakene hertil er omtalt i det foregående. (Se ellers N. O. S. VII. 122, s. 12 flg.)

Bygdene fylkesvis	Relative lønninger			
	Årslønn for tjenere		Daglønn i sommerhalvåret (onnetider og ellers)	
	Gutter	Jenter	Menn	Kvinner
Rikets bygder	100	100	100	100
Østfold	107	122	92	100
Akershus	106	126	85	92
Hedmark	104	110	84	89
Opland	96	103	69	78
Buskerud	107	119	93	94
Vestfold	102	124	99	110
Telemark	106	112	93	95
Aust-Agder	119	117	117	109
Vest-Agder	111	108	133	125
Rogaland	105	109	118	125
Hordaland	97	99	114	110
Sogn og Fjordane	95	97	101	98
Møre	88	88	99	100
Sør-Trøndelag	89	91	81	95
Nord-Trøndelag	96	89	75	80
Nordland	97	73	107	93
Troms	102	72	111	90
Finmark	113	91	142	130

Lønnssatsene for kvinner utgjør gjennomsnittlig 65,0 pct. av mennenes; tidligere var procenten lavere. Som før nevnt holdt kvinnenes lønn sig bedre oppe enn mennenes. Settes mennenes lønn (på arbeidsgivers kost) = 100, utgjorde kvinnenes lønn:

	1915—16	1930—31
I våronnen	51,8	63,4
I slåttonnen	51,9	61,6
I skuronnen	57,0	67,8
Ellers om sommeren	49,8	62,6
Vinteren	56,4	66,0
Tjenestejenter	51,7	68,8

Det er altså som tjenere og i skuronnen at kvinnenes avlønning kommer mennenes nærmest.

Det aller meste arbeide i landbruket utføres på arbeidsgiverens kost. Dette er praktisk talt alltid tilfelle for tjenere og i sin almindelighet også for

dagarbeidere. Arbeide på egen kost er oftest akkordarbeide; lite av det annet arbeide blir utført på egen kost.

Den verdi man tillegger kost og hus vil fremgå ved å sammenholde opgavene over den lønn som utbetales ved arbeide på egen kost og ved arbeide på arbeidsgiverens kost. Forskjellen har man her kalt «kostdagsverdi».

Denne omfatter i enkelte tilfelle bare kostens verdi, i andre også losji. Verdien av det siste synes dog ikke å være tillagt særlig betydning. Årsaken til dette kan blandt annet søkes i den omstendighet at mange arbeidere på daglønn har eget hjem og ingen direkte økonomisk fordel opnår av å ha losji hos arbeidsgiveren.

Tabell 8 A angir kostdagsverdien for de lønnskategorier som man har opgaver for over daglønn på egen kost og på arbeidsgiverens kost. For 1930/31 varierer kostdagsverdien for menn i gjennomsnitt for rikets bygder mellom kr. 1,43 og kr. 1,66. For forrige driftsår var de tilsvarende tall kr. 1,54 og kr. 1,74. Kostdagsverdien er altså sunket med ca. 6 pct. det siste år. Kostdagsverdien for kvinner viser en nedgang på ca. 4 pct. Den ligger ca. 30 pct. under mennenes.

Setter man kostdagsverdien for 1915/16 = 100, var den i 1920/21 346 og i 1930/31 139 (beregnet for menn i sommertiden). De tilsvarende tall for arbeidslønnen var henholdsvis 346 og 127. Den relative stigning fra 1915/16 til 1920/21 var altså den samme for kostdagsverdi og lønn. Senere har kostdagsverdien ikke sunket så sterkt som lønningene.

Tabell 8 B angir kostdagsverdien fylkesvis. Kostdagsverdien ligger forholdsvis høit i Hedmark, Vestfold, Vest-Agder og Finnmark. Lavest kostdagsverdi viser fylkene fra Møre til og med Troms samt Aust-Agder.

3. Skogsarbeide.

For skogsarbeide hadde man i disse undersøkelser inntil 1926/27 bare opgaver over daglønn for skogsarbeide. Disse opgaver er tatt inn i tabell 7. Settes daglønnen for skogsarbeide i vintertiden på egen kost i 1915/16 = 100, så utgjorde den i 1920/21, da den kulminerte, 371. Nedgangen var imidlertid raskere og sterkere enn for gårdsarbeide ellers; for 1930/31 ligger daglønnen for skogsarbeide bare 22 pct. over daglønnen i 1915/16. Mens der ifjor var nogen stigning i daglønnen for skogsarbeide, særlig på Østlandet og Oplandene, viser siste år nedgang i alle landsdeler.

For de fem siste år er dessuten innhentet opgaver over hugstpris pr. m³ tømmer, pr. favn ved og dagbetaling for skogskjøring. Se tabellen på neste side.

Opgaver over hugstpris for favneved og skogskjøring (mann og hest) er tidligere utarbeidet på grunnlag av opgaver innhentet fra statens skogforvaltere. Disse opgaver er publisert som «Arbeidspriser i skogbruket» og tatt inn i Statistiske Meddelelser (se disse 1926, s. 331). Opgavene fra skog-

forvalterne gjelder vesentlig skogrikere distrikter med meget statsskog. Grunnlaget for disse to opgaverekker er således så forskjellig at en sammenligning lett vil bli misvisende.

Mens der ifjor var nogen stigning i hugstprisen pr. m³ tømmer, er der i år nedgang såvel for sommer- som for vinterhalvåret, henholdsvis fra kr. 1,82 til kr. 1,77 og fra kr. 1,82 til kr. 1,76. For favnevedhugst og skogskjøring er der for siste år en nedgang på 5—6 pct., såvel for sommer- som vinterhalvåret.

	På egen kost					
	I sommerhalvåret			I vinterhalvåret		
	Hugstpris		Skogskjøring (hest og mann) pr. dag	Hugstpris		Skogskjøring (hest og mann) pr. dag
	pr. m ³ tømmer	pr. favn ved		pr. m ³ tømmer	pr. favn ved	
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Rikets bygder 1930—31	1,77	4,81	7,96	1,76	4,76	7,42
1929—30	1,82	5,12	8,34	1,82	5,01	7,84
1928—29	1,76	5,16	8,42	1,74	5,05	7,87
1927—28	1,76	5,50	8,82	1,73	5,43	8,33
1926—27	2,04	6,26	9,94	2,01	6,10	9,27
1930—31 fylkesvis:						
Østfold	1,88	4,06	7,71	1,82	3,96	6,71
Akershus	1,97	4,38	7,11	1,98	4,37	6,54
Hedmark	2,00	4,30	8,18	2,02	4,14	7,97
Opland	1,86	4,07	6,38	1,86	3,90	6,10
Buskerud	2,03	4,74	7,16	2,02	4,72	6,86
Vestfold	1,94	4,66	7,24	1,88	4,70	6,99
Telemark	1,54	5,11	7,82	1,56	5,05	7,34
Aust-Agder	1,57	5,52	8,50	1,60	5,35	8,19
Vest-Agder	1,54	5,70	9,13	1,46	5,62	8,55
Rogaland	2,00	6,06	8,78	2,00	6,13	7,35
Hordaland	-	6,96	9,37	-	6,75	8,40
Sogn og Fjordane . .	-	6,83	7,88	-	7,54	6,70
Møre	-	4,32	7,83	-	3,98	7,38
Sør-Trøndelag	1,48	4,67	6,94	1,49	4,57	7,02
Nord-Trøndelag	1,80	4,38	8,07	1,85	4,37	8,05
Nordland	-	5,10	8,08	-	5,28	7,49
Troms	-	4,58	8,67	-	4,33	7,31
Finnmark	-	6,00	9,90	-	6,83	9,12

Oslo i mai 1931.

Gunnar Jahn.

S. Skappel.

II. Tabeller.

Tabell 1. Årslønn for tjenere uten annen naturlønn enn kost og losji.

a. Gjennomsnitt for rikets bygder.

Foruten kost og losji ydes der i kontant lønn:	Tjenestegutter			Tjenestejenter		
	Hele året	Sommerhalvåret	Vinterhalvåret	Hele året	Sommerhalvåret	Vinterhalvåret
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Driftsåret 1915—16 . . .	391	242	159	202	120	91
— 1916—17 . . .	511	310	224	249	144	113
— 1917—18 . . .	694	423	307	328	192	153
— 1918—19 . . .	963	583	431	450	263	214
— 1919—20 . . .	1 201	730	529	613	348	288
— 1920—21 . . .	1 355	807	598	703	400	328
— 1921—22 . . .	1 120	674	456	640	367	294
— 1922—23 . . .	880	525	366	562	318	260
— 1923—24 . . .	811	482	348	531	299	247
— 1924—25 . . .	864	506	369	552	306	257
— 1925—26 . . .	804	479	338	519	291	240
— 1926—27 . . .	662	394	278	445	252	205
— 1927—28 . . .	579	340	243	391	220	178
— 1928—29 . . .	531	312	226	361	203	166
— 1929—30 . . .	519	302	221	352	197	163
— 1930—31 . . .	491	287	209	338	188	156

Relativ lønnsstigning. Lønnen i driftsåret 1915—16 = 100.

Driftsåret 1915—16 . . .	100	100	100	100	100	100
— 1916—17 . . .	131	128	141	123	120	124
— 1917—18 . . .	177	175	193	162	160	168
— 1918—19 . . .	246	241	271	223	219	235
— 1919—20 . . .	307	302	333	303	290	316
— 1920—21 . . .	347	333	376	348	333	360
— 1921—22 . . .	286	279	287	317	306	323
— 1922—23 . . .	225	217	230	278	265	286
— 1923—24 . . .	207	199	219	263	249	271
— 1924—25 . . .	221	209	232	273	255	282
— 1925—26 . . .	206	198	213	257	243	264
— 1926—27 . . .	169	163	175	220	210	225
— 1927—28 . . .	148	140	153	194	183	196
— 1928—29 . . .	136	129	142	179	169	182
— 1929—30 . . .	133	125	139	174	164	179
— 1930—31 . . .	126	119	131	167	157	171

b. Bygdene fylkesvis 1930—31.

Rikets bygder	491	287	209	338	188	156
Østfold	526	297	222	413	214	198
Akershus	522	293	229	425	227	208
Hedmark	512	289	230	372	193	182
Opland	469	272	203	348	188	170
Buskerud	526	301	225	401	217	188
Vestfold	502	285	218	420	219	200
Telemark	522	295	231	380	199	176
Aust-Agder	582	346	259	395	226	184
Vest-Agder	547	338	227	365	214	161
Rogaland	514	296	215	368	202	169
Hordaland	474	287	197	336	195	150
Sogn og Fjordane	467	285	187	329	193	143
Møre	430	249	185	298	169	137
Sør-Trøndelag	439	263	181	307	173	139
Nord-Trøndelag	470	271	205	300	163	143
Nordland	476	278	208	248	143	109
Troms	501	303	204	243	144	114
Finnmark	555	319	231	306	166	135

Tabell 2. Årslønn for fjøsørkere uten annen naturlønn enn kost og losji.

a. Gjennemsnitt for rikets bygder.

Foruten kost og losji ydes der i kontant lønn:	Mannlige fjøsørkere			Kvinnelige fjøsørkere		
	Hele året	Sommerhalvåret	Vinterhalvåret	Hele året	Sommerhalvåret	Vinterhalvåret
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Driftsåret 1915—16 . . .	504	262	260	249	137	125
— 1916—17 . . .	517	331	318	328	178	166
— 1917—18 . . .	856	445	437	440	238	229
— 1918—19 . . .	1 298	665	649	626	325	307
— 1919—20 . . .	1 553	787	778	810	432	413
— 1920—21 . . .	1 926	1 015	959	984	532	502
— 1921—22 . . .	1 572	834	779	893	488	449
— 1922—23 . . .	1 271	659	616	809	427	400
— 1923—24 . . .	1 180	598	579	738	397	377
— 1924—25 . . .	1 222	616	595	760	404	381
— 1925—26 . . .	1 146	588	556	726	385	361
— 1926—27 . . .	930	486	455	619	330	308
— 1927—28 . . .	780	402	383	531	280	259
— 1928—29 . . .	715	365	348	498	260	245
— 1929—30 . . .	692	355	345	479	251	240
— 1930—31 . . .	650	332	325	459	239	230

Relativ lønnsstigning. Lønnen i driftsåret 1915—16 = 100.

Driftsåret 1915—16 . . .	100	100	100	100	100	100
— 1916—17 . . .	103	126	122	132	130	133
— 1917—18 . . .	170	170	168	177	174	183
— 1918—19 . . .	258	254	250	251	237	246
— 1919—20 . . .	302	300	299	325	315	330
— 1920—21 . . .	382	387	369	395	388	402
— 1921—22 . . .	312	318	300	359	356	359
— 1922—23 . . .	252	252	237	325	312	320
— 1923—24 . . .	234	228	223	296	290	302
— 1924—25 . . .	242	235	229	305	295	305
— 1925—26 . . .	227	224	214	291	281	289
— 1926—27 . . .	185	185	175	249	241	246
— 1927—28 . . .	155	153	147	213	204	207
— 1928—29 . . .	142	139	134	200	190	196
— 1929—30 . . .	137	135	133	192	183	192
— 1930—31 . . .	129	127	125	184	174	184

b. Bygdene fylkesvis 1930—31.

Rikets bygder	650	332	325	459	239	230
Østfold	724	356	350	599	298	296
Akershus	746	367	354	605	310	304
Hedmark	732	366	364	553	277	276
Opland	600	301	294	486	250	246
Buskerud	654	321	322	555	270	258
Vestfold	680	341	331	594	296	291
Telemark	663	333	329	483	236	232
Aust-Agder	712	360	360	489	251	229
Vest-Agder	-	-	-	514	275	243
Rogaland	707	387	329	481	244	236
Hordaland	-	-	-	428	228	226
Sogn og Fjordane	-	-	-	450	231	195
Møre	682	357	337	393	200	191
Sør-Trøndelag	550	293	272	385	205	184
Nord-Trøndelag	542	274	267	385	198	198
Nordland	470	232	248	351	189	177
Troms	-	-	-	344	188	181
Finnmark	-	-	-	361	183	176

Tabell 3. Daglønn i sommerhalvåret for gårdsarbeide på arbeidsgiverens kost.

a. Gjennemsnitt for rikets bygder.

	Menn				Kvinner			
	I vår- onnen	I slått- onnen	I skur- onnen	Ellers	I vår- onnen	I slått- onnen	I skur- onnen	Ellers
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Driftsåret 1915—16	2,51	2,95	2,49	2,37	1,30	1,53	1,42	1,18
— 1916—17	3,33	3,89	3,35	3,19	1,71	1,95	1,85	1,57
— 1917—18	4,80	5,60	4,85	4,50	2,39	2,73	2,65	2,18
— 1918—19	6,64	7,41	6,73	6,13	3,32	3,78	3,86	3,09
— 1919—20	7,88	9,00	7,78	7,32	4,17	4,63	4,43	3,72
— 1920—21	8,71	9,88	8,83	8,11	4,60	5,13	4,93	4,14
— 1921—22	7,04	7,90	6,87	6,38	3,91	4,40	4,19	3,54
— 1922—23	5,45	6,13	5,35	4,93	3,25	3,67	3,48	2,97
— 1923—24	5,01	5,75	5,02	4,61	3,01	3,43	3,24	2,76
— 1924—25	5,30	6,05	5,36	4,91	3,18	3,61	3,41	2,96
— 1925—26	5,03	5,75	4,97	4,61	3,05	3,45	3,25	2,81
— 1926—27	4,23	4,84	4,16	3,82	2,61	2,91	2,75	2,37
— 1927—28	3,66	4,20	3,61	3,32	2,31	2,61	2,46	2,12
— 1928—29	3,42	3,92	3,39	3,09	2,19	2,44	2,30	1,97
— 1929—30	3,36	3,83	3,32	3,04	2,14	2,38	2,24	1,95
— 1930—31	3,22	3,70	3,20	2,94	2,04	2,28	2,17	1,84

Relativ lønnsstigning. Lønnen i driftsåret 1915—16 = 100.

Driftsåret 1915—16	100	100	100	100	100	100	100	100
— 1916—17	133	132	135	135	132	127	130	133
— 1917—18	191	190	195	190	184	178	187	185
— 1918—19	265	251	270	259	255	247	272	262
— 1919—20	314	305	312	309	321	306	312	315
— 1920—21	347	335	355	342	354	335	347	351
— 1921—22	280	268	276	269	301	288	295	300
— 1922—23	217	208	215	208	250	240	245	252
— 1923—24	200	195	202	195	232	224	228	234
— 1924—25	211	205	215	207	245	236	240	251
— 1925—26	200	195	200	196	235	225	229	238
— 1926—27	169	164	167	161	201	190	194	201
— 1927—28	146	142	145	140	178	171	173	180
— 1928—29	136	133	136	130	168	159	162	167
— 1929—30	134	130	133	128	165	156	158	165
— 1930—31	128	125	129	124	157	149	153	156

b. Bygdene fylkesvis 1930—31.

Rikets bygder	3,22	3,70	3,20	2,94	2,04	2,28	2,17	1,84
Østfold	3,04	3,24	3,05	2,72	2,09	2,19	2,16	1,92
Akershus	2,83	2,92	2,81	2,57	1,89	1,98	1,95	1,80
Hedmark	2,66	3,09	2,81	2,42	1,78	2,01	1,97	1,67
Opland	2,26	2,47	2,40	1,95	1,57	1,65	1,84	1,41
Buskerud	2,86	3,59	3,10	2,56	1,84	2,14	2,10	1,71
Vestfold	3,26	3,69	3,17	2,84	2,21	2,42	2,30	2,23
Telemark	2,88	3,51	3,17	2,63	1,88	2,11	2,11	1,79
Aust-Agder	3,66	4,33	3,91	3,45	2,20	2,38	2,41	2,09
Vest-Agder	4,28	4,79	4,28	4,07	2,53	2,80	2,65	2,43
Rogaland	3,80	4,38	3,67	3,62	2,61	2,78	2,72	2,34
Hordaland	3,60	4,09	3,72	3,51	2,30	2,46	2,39	1,97
Sogn og Fjordane	3,24	3,47	3,35	3,14	1,96	2,14	2,19	1,87
Møre	3,22	3,74	3,16	2,88	2,05	2,35	2,10	1,81
Sør-Trøndelag	2,50	3,29	2,59	2,19	1,78	2,44	2,14	1,57
Nord-Trøndelag	2,40	2,99	2,32	2,08	1,56	2,02	1,72	1,38
Nordland	3,54	3,94	3,32	3,20	1,92	2,07	1,95	1,83
Troms	3,72	4,05	3,61	3,19	1,87	2,08	2,04	1,50
Finnmark	4,87	5,14	-	4,11	2,76	2,86	-	2,51

**Tabell 4. Daglønn i sommerhalvåret for gårdsarbeide
på egen kost.**

a. Gjennomsnitt for rikets bygder.

	Menn				Kvinner			
	I vår- onnen	I slått- onnen	I skur- onnen	Ellers	I vår- onnen	I slått- onnen	I skur- onnen	Ellers
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Driftsåret 1915—16	3,64	4,00	3,64	3,32	2,12	2,35	2,22	2,00
— 1916—17	4,95	5,44	4,97	4,83	2,76	2,96	2,86	2,65
— 1917—18	7,13	7,86	7,27	6,87	3,93	4,21	4,17	3,66
— 1918—19	9,66	10,27	9,83	9,26	5,43	5,92	6,02	5,20
— 1919—20	11,55	12,42	11,41	10,96	6,53	7,06	6,81	6,10
— 1920—21	12,50	13,64	12,71	11,05	7,09	7,67	7,44	6,76
— 1921—22	10,28	11,06	10,11	9,60	6,13	6,64	6,44	5,80
— 1922—23	8,03	8,63	7,94	7,46	5,02	5,39	5,19	4,70
— 1923—24	7,47	8,14	7,49	7,01	4,74	5,14	4,95	4,45
— 1924—25	7,97	8,66	8,06	7,53	5,11	5,45	5,29	4,86
— 1925—26	7,60	8,18	7,56	7,15	4,85	5,19	4,98	4,58
— 1926—27	6,27	6,81	6,20	5,84	4,09	4,34	4,17	3,80
— 1927—28	5,43	5,94	5,38	5,13	3,63	3,90	3,80	3,44
— 1928—29	5,09	5,51	5,01	4,78	3,40	3,60	3,47	3,16
— 1929—30	4,95	5,37	4,87	4,62	3,31	3,50	3,39	3,13
— 1930—31	4,72	5,14	4,71	4,43	3,15	3,37	3,29	2,96

Relativ lønnsstigning. Lønnen i driftsåret 1915—16 = 100.

Driftsåret 1915—16	100	100	100	100	100	100	100	100
— 1916—17	136	136	137	145	130	126	129	133
— 1917—18	196	197	200	207	185	179	188	183
— 1918—19	265	257	270	279	256	252	271	260
— 1919—20	317	311	313	330	308	300	307	305
— 1920—21	343	341	349	360	334	326	335	338
— 1921—22	282	277	278	289	289	283	290	290
— 1922—23	221	216	218	225	237	229	234	235
— 1923—24	205	204	206	211	224	219	223	223
— 1924—25	219	216	221	227	241	232	238	243
— 1925—26	209	205	208	215	229	221	224	229
— 1926—27	172	170	170	176	193	185	188	190
— 1927—28	149	149	148	155	171	166	171	172
— 1928—29	140	138	138	144	160	153	156	158
— 1929—30	136	134	134	139	156	149	153	157
— 1930—31	130	129	129	133	149	143	148	148

b. Bygdene fylkesvis 1930—31.

Rikets bygder	4,72	5,14	4,71	4,43	3,15	3,37	3,29	2,96
Østfold	4,71	4,92	4,61	4,18	3,35	3,44	3,36	3,03
Akershus	4,33	4,40	4,33	4,03	3,28	3,23	3,27	3,05
Hedmark	4,34	4,60	4,49	4,09	2,85	3,14	3,10	2,77
Opland	3,66	3,79	3,78	3,29	2,69	2,85	3,03	2,55
Buskerud	4,51	5,04	4,71	4,13	3,02	3,42	3,50	3,00
Vestfold	4,94	5,41	4,84	4,56	3,58	3,64	3,51	3,33
Telemark	4,38	4,99	4,66	4,19	2,96	3,14	3,09	2,87
Aust-Agder	4,99	5,53	5,19	4,79	3,13	3,32	3,44	3,02
Vest-Agder	5,90	6,47	5,96	5,67	3,61	3,85	3,67	3,51
Rogaland	5,27	5,73	5,18	5,17	3,67	3,81	3,76	3,44
Hordaland	5,09	5,48	5,11	4,98	3,42	3,67	3,54	3,18
Sogn og Fjordane	4,82	5,00	4,85	4,54	3,18	3,42	3,35	2,98
Møre	4,53	5,04	4,46	4,15	3,04	3,34	3,12	2,83
Sør-Trøndelag	3,72	4,34	3,86	3,44	2,69	3,32	3,03	2,40
Nord-Trøndelag	3,77	4,20	3,81	3,50	2,65	3,06	2,84	2,49
Nordland	4,91	5,16	4,63	4,50	2,83	2,90	2,76	2,67
Troms	5,06	5,41	5,06	4,48	2,80	2,97	2,96	2,49
Finnmark	6,27	6,78	-	5,75	3,71	3,84	-	3,51

Tabell 5. Daglønn i vinterhalvåret for gårdsarbeide.

a. Gjennemsnitt for rikets bygder.

	På arbeidsgiverens kost		På egen kost	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Driftsåret 1915—16	1,81	1,02	3,08	1,84
— 1916—17	2,71	1,34	4,53	2,41
— 1917—18	3,86	1,87	6,20	3,33
— 1918—19	5,31	2,63	8,40	4,67
— 1919—20	6,14	3,17	9,61	5,41
— 1920—21	6,84	3,50	10,25	5,81
— 1921—22	4,90	2,94	7,91	5,06
— 1922—23	4,03	2,53	6,33	4,16
— 1923—24	3,87	2,42	6,17	4,07
— 1924—25	4,18	2,60	6,67	4,41
— 1925—26	3,81	2,41	6,18	4,06
— 1926—27	3,19	2,03	5,03	3,38
— 1927—28	2,77	1,84	4,44	3,06
— 1928—29	2,60	1,74	4,15	2,84
— 1929—30	2,58	1,72	4,12	2,84
— 1930—31	2,47	1,63	3,90	2,72

Relativ lønnsstigning. Lønnen i driftsåret 1915—16 = 100.

Driftsåret 1915—16	100	100	100	100
— 1916—17	150	131	147	131
— 1917—18	213	183	201	181
— 1918—19	293	258	273	254
— 1919—20	339	311	312	294
— 1920—21	378	343	333	316
— 1921—22	276	288	257	275
— 1922—23	223	248	206	226
— 1923—24	214	237	200	221
— 1924—25	231	255	217	240
— 1925—26	210	236	201	221
— 1926—27	176	199	163	184
— 1927—28	153	180	144	166
— 1928—29	144	171	135	154
— 1929—30	143	169	134	154
— 1930—31	136	160	127	148

b. Bygdene fylkesvis 1930—31.

Rikets bygder	2,47	1,63	3,90	2,72
Østfold	2,11	1,61	3,32	2,65
Akershus	2,17	1,80	3,70	3,04
Hedmark	2,05	1,58	3,60	2,68
Opland	1,59	1,29	2,93	2,42
Buskerud	2,16	1,59	3,58	2,76
Vestfold	2,48	1,95	4,13	2,99
Telemark	2,26	1,57	3,70	2,57
Aust-Agder	2,96	1,78	4,36	2,76
Vest-Agder	3,58	2,23	5,11	3,32
Rogaland	2,91	2,03	4,41	3,20
Hordaland	3,01	1,78	4,37	2,89
Sogn og Fjordane	2,38	1,40	3,73	2,58
Møre	2,55	1,59	3,60	2,44
Sør-Trøndelag	1,91	1,38	3,23	2,40
Nord-Trøndelag	1,75	1,20	3,06	2,25
Nordland	2,63	1,55	3,82	2,34
Troms	2,90	1,44	4,17	2,33
Finmark	3,51	2,05	5,02	2,99

Tabell 6. Daglønn for gråstensmurere og tømmermannsarbeide.
 a. Gjennemsnitt for rikets bygder.

	I sommerhalvåret				I vinterhalvåret			
	På arbeids- giverens kost		På egen kost		På arbeids- giverens kost		På egen kost	
	Grå- stens- muring	Tøm- mer- manns- arbeide	Grå- stens- muring	Tøm- mer- manns- arbeide	Grå- stens- muring	Tøm- mer- manns- arbeide	Grå- stens- muring	Tøm- mer- manns- arbeide
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Driftsåret 1915—16	3,75	3,68	4,88	4,81	3,14	3,12	4,26	4,26
— 1916—17	4,91	4,80	6,56	6,43	4,35	4,30	5,93	5,92
— 1917—18	6,92	6,72	9,38	9,23	6,12	6,17	8,51	8,56
— 1918—19	9,14	9,08	12,58	12,42	8,05	8,09	11,26	11,37
— 1919—20	10,85	10,85	14,91	14,72	9,48	9,48	13,17	13,01
— 1920—21	12,14	12,21	16,07	16,14	10,24	10,52	14,25	14,40
— 1921—22	9,67	9,90	12,86	13,29	7,99	8,11	11,13	11,25
— 1922—23	7,78	7,98	10,36	10,53	6,48	6,75	9,16	9,28
— 1923—24	7,26	7,46	9,81	9,99	6,15	6,45	8,66	8,93
— 1924—25	7,68	7,93	10,44	10,62	6,66	6,88	9,31	9,54
— 1925—26	7,38	7,60	9,89	10,10	6,21	6,48	8,61	8,85
— 1926—27	6,24	6,45	8,30	8,58	5,28	5,52	7,34	7,60
— 1927—28	5,41	5,66	7,27	7,53	4,65	4,82	6,53	6,79
— 1928—29	5,10	5,26	6,85	7,11	4,38	4,48	6,17	6,28
— 1929—30	5,00	5,19	6,70	6,93	4,31	4,40	5,92	6,11
— 1930—31	4,82	5,03	6,40	6,65	4,17	4,26	5,67	5,92

Relativ lønnsstigning. Lønnen i driftsåret 1915—16 = 100.

Driftsåret 1915—16	100	100	100	100	100	100	100	100
— 1916—17	131	130	134	134	139	138	139	139
— 1917—18	185	183	192	192	195	198	200	201
— 1918—19	244	247	258	258	256	259	264	267
— 1919—20	289	295	306	306	302	304	309	305
— 1920—21	324	359	329	336	326	337	335	338
— 1921—22	258	269	264	276	254	260	261	264
— 1922—23	207	217	212	219	206	216	215	218
— 1923—24	194	203	201	208	196	207	203	210
— 1924—25	205	215	214	221	212	221	219	224
— 1925—26	197	207	203	210	198	208	202	208
— 1926—27	166	175	170	178	168	177	172	178
— 1927—28	144	154	149	157	148	154	153	159
— 1928—29	136	143	140	148	139	144	145	147
— 1929—30	133	141	137	144	137	141	139	143
— 1930—31	129	137	131	138	133	137	133	139

b. Bygdene fylkesvis 1930—31.

Rikets bygder	4,82	5,03	6,40	6,65	4,17	4,26	5,67	5,92
Østfold	5,24	5,33	6,89	6,95	4,09	4,04	5,62	5,57
Akershus	4,87	5,28	6,76	6,92	4,35	4,49	6,32	6,25
Hedmark	4,46	4,43	6,03	6,14	3,92	3,88	5,55	5,57
Opland	3,68	3,85	5,27	5,41	3,05	3,20	4,56	4,67
Buskerud	4,87	5,08	6,61	7,19	4,25	4,71	5,80	6,30
Vestfold	5,68	6,31	7,46	8,07	4,77	5,27	6,41	7,21
Telemark	4,56	4,93	6,29	6,63	4,21	4,45	5,79	6,07
Aust-Agder	5,46	5,69	7,17	7,01	4,79	5,01	6,34	6,56
Vest-Agder	5,59	5,81	7,22	7,45	4,95	5,11	6,52	6,66
Rogaland	5,66	6,34	7,32	7,99	4,67	5,22	6,27	6,91
Hordaland	5,34	5,68	6,89	7,38	4,69	5,01	6,00	6,40
Sogn og Fjordane	4,48	4,61	6,08	6,21	3,54	3,78	5,01	5,19
Møre	4,44	4,56	5,72	5,90	3,85	4,06	4,90	5,38
Sør-Trøndelag	4,03	4,19	5,38	5,77	3,69	3,69	4,97	4,93
Nord-Trøndelag	4,01	4,01	5,43	5,56	3,51	3,39	4,82	4,78
Nordland	4,71	4,91	5,90	6,13	4,23	4,36	5,37	5,50
Troms	5,09	5,07	6,27	6,47	4,39	4,61	5,61	6,21
Finnmark	6,03	6,34	7,47	7,87	4,86	5,15	7,07	6,98

Tabell 7. Daglønn for grøfting og skogsarbeide.

a. Gjennemsnitt for rikets bygder.

	I sommerhalvåret				I vinterhalvåret			
	På arbeids- giverens kost		På egen kost		På arbeids- giverens kost		På egen kost	
	Grøf- ting	Skogs- arbeide	Grøf- ting	Skogs- arbeide	Grøf- ting	Skogs- arbeide	Grøf- ting	Skogs- arbeide
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Driftsåret 1915—16	2,97	2,79	4,04	3,98	2,62	2,39	3,45	3,69
— 1916—17	3,96	3,89	5,52	5,70	3,44	3,48	4,87	5,48
— 1917—18	5,87	5,94	8,31	8,68	4,06	5,31	7,21	8,38
— 1918—19	7,52	7,84	11,19	11,62	6,55	7,04	9,67	10,67
— 1919—20	9,09	8,97	13,49	13,20	7,70	7,75	11,02	11,51
— 1920—21	10,12	10,17	14,10	14,41	8,23	8,94	11,91	13,68
— 1921—22	7,88	7,89	11,19	11,37	6,09	6,26	9,10	9,44
— 1922—23	6,17	5,95	8,68	8,60	5,28	5,04	7,35	7,57
— 1923—24	5,76	5,63	8,26	8,33	4,89	4,98	7,17	7,59
— 1924—25	6,14	5,99	8,88	8,83	5,18	5,35	7,70	8,19
— 1925—26	5,83	5,51	8,35	8,01	4,78	4,57	7,17	7,03
— 1926—27	4,77	4,40	6,80	6,42	4,04	3,76	5,93	5,72
— 1927—28	4,19	3,82	5,94	5,61	3,69	3,35	5,40	5,08
— 1928—29	3,92	3,63	5,58	5,21	3,39	3,13	4,93	4,77
— 1929—30	3,84	3,58	5,42	5,22	3,27	3,16	4,84	4,73
— 1930—31	3,68	3,40	5,22	4,97	3,17	2,99	4,64	4,51

Relativ lønnsstigning. Lønnen i driftsåret 1915—16 = 100.

Driftsåret 1915—16	100	100	100	100	100	100	100	100
— 1916—17	133	139	137	143	131	146	141	149
— 1917—18	198	213	206	218	189	222	209	227
— 1918—19	253	281	277	292	250	295	280	289
— 1919—20	306	322	334	332	294	324	319	312
— 1920—21	341	365	349	362	314	374	345	371
— 1921—22	265	283	277	286	232	262	264	256
— 1922—23	208	213	215	216	194	211	213	205
— 1923—24	194	202	204	209	187	208	208	206
— 1924—25	207	215	220	222	198	224	223	222
— 1925—26	196	197	207	201	182	191	208	191
— 1926—27	161	158	168	161	154	157	172	155
— 1927—28	141	137	147	141	141	140	157	138
— 1928—29	132	130	138	131	129	131	143	129
— 1929—30	129	128	134	131	125	132	140	128
— 1930—31	124	122	129	125	121	125	134	122

b. Bygdene fylkesvis 1930—31.

Rikets bygder	3,68	3,40	5,22	4,97	3,17	2,99	4,64	4,51
Østfold	3,98	3,37	5,65	4,88	3,19	2,90	4,71	4,32
Akershus	3,49	3,24	5,38	4,98	3,29	3,08	4,97	4,69
Hedmark	3,43	3,22	5,17	5,01	2,98	3,04	4,53	5,07
Opland	2,76	2,58	4,37	4,07	2,32	2,25	3,88	3,68
Buskerud	3,30	3,25	5,09	4,91	-	2,72	-	4,48
Vestfold	4,11	3,26	6,19	5,05	3,75	2,82	5,60	4,47
Telemark	3,26	3,03	5,07	4,62	3,04	2,74	4,75	4,25
Aust-Agder	3,84	3,76	5,11	5,08	3,63	3,33	5,12	4,66
Vest-Agder	4,31	4,18	5,89	5,77	3,85	3,94	5,32	5,54
Rogaland	4,06	3,77	5,62	5,61	3,25	3,01	4,70	4,59
Hordaland	4,02	3,83	5,51	5,79	3,38	3,22	4,66	4,88
Sogn og Fjordane	3,48	3,29	5,12	4,75	2,80	2,75	4,29	4,19
Møre	3,44	3,29	4,70	4,67	3,00	2,93	4,27	4,39
Sør-Trøndelag	3,17	2,88	4,33	4,35	2,65	2,64	3,82	3,84
Nord-Trøndelag	3,31	3,02	4,57	4,79	2,75	2,81	3,98	4,41
Nordland	3,74	3,58	5,03	4,84	3,27	3,17	4,68	4,45
Troms	4,15	3,86	5,60	5,37	3,57	3,26	5,13	4,50
Finnmark	5,33	5,11	7,00	6,55	4,50	3,54	6,06	5,10

Tabell 8. Kostdagsverdien.

Forskjellen mellom kontantlønn på egen kost og på arbeidsgiverens kost.

A. Gjennomsnitt for rikets bygder.

	1930/31	1929/30	1928/29	1927/28	1926/27	1925/26	1924/25	1920/21	1915/16
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Menn:									
Sommertider.									
I våronn	1,50	1,59	1,67	1,77	2,04	2,57	2,67	3,79	1,13
I slåttonn	1,44	1,54	1,59	1,74	1,97	2,43	2,61	3,76	1,05
I skuronn	1,51	1,55	1,62	1,77	1,96	2,59	2,70	3,88	1,15
Ellers	1,49	1,58	1,69	1,81	2,02	2,51	2,62	3,94	0,95
Grøfting	1,54	1,58	1,66	1,75	2,03	2,52	2,74	3,98	1,07
Skogsarbeide	1,57	1,64	1,58	1,79	2,02	2,50	2,84	4,24	1,19
Gråstensmuring	1,58	1,70	1,75	1,86	2,06	2,51	2,76	3,93	1,13
Tømmermanns- arbeide	1,62	1,74	1,85	1,87	2,13	2,50	2,69	3,93	1,13
Vintertider.									
Alm. gårdsarbeide	1,43	1,54	1,55	1,67	1,84	2,37	2,49	3,41	1,27
Skogsarbeide	1,52	1,57	1,64	1,73	1,96	2,46	2,84	4,74	1,30
Gråstensmuring	1,50	1,61	1,79	1,88	2,06	2,40	2,65	4,01	1,12
Tømmermanns- arbeide	1,66	1,71	1,80	1,97	2,08	2,37	2,66	3,88	1,14
Kvinner:									
I våronn	1,11	1,17	1,21	1,32	1,48	1,80	1,93	2,49	0,92
I slåttonn	1,09	1,12	1,16	1,29	1,43	1,74	1,84	2,54	0,82
I skuronn	1,12	1,15	1,17	1,34	1,42	1,73	1,88	2,51	0,80
Ellers	1,12	1,18	1,19	1,32	1,43	1,77	1,90	2,62	0,82
Alm. gårdsarbeide vinter	1,09	1,12	1,10	1,22	1,35	1,65	1,81	2,31	0,82

B. Bygdene fylkesvis 1930—31.

	Menn				Kvinner			
	I vår- onnen	I slått- onnen	I skur- onnen	Ellers	I vår- onnen	I slått- onnen	I skur- onnen	Ellers
Rikets bygder	1,50	1,44	1,51	1,49	1,11	1,09	1,12	1,12
Østfold	1,67	1,68	1,56	1,46	1,26	1,25	1,20	1,11
Akershus	1,50	1,48	1,52	1,46	1,39	1,30	1,32	1,25
Hedmark	1,68	1,51	1,68	1,67	1,07	1,13	1,13	1,10
Opland	1,40	1,32	1,38	1,34	1,12	1,20	1,19	1,14
Buskerud	1,65	1,45	1,61	1,57	1,18	1,28	1,40	1,29
Vestfold	1,68	1,72	1,67	1,72	1,37	1,22	1,21	1,10
Telemark	1,50	1,48	1,49	1,56	1,08	1,03	0,98	1,08
Aust-Agder	1,33	1,20	1,28	1,34	0,93	0,94	1,03	0,93
Vest-Agder	1,62	1,68	1,68	1,60	1,08	1,05	1,02	1,08
Rogaland	1,47	1,35	1,51	1,55	1,06	1,03	1,04	1,10
Hordaland	1,49	1,39	1,39	1,47	1,12	1,21	1,15	1,21
Sogn og Fjordane	1,58	1,53	1,50	1,40	1,22	1,28	1,16	1,11
Møre	1,31	1,30	1,30	1,27	0,99	0,99	1,02	1,02
Sør-Trøndelag	1,22	1,05	1,27	1,25	0,91	0,88	0,89	0,83
Nord-Trøndelag	1,37	1,21	1,49	1,42	1,09	1,04	1,12	1,11
Nordland	1,37	1,22	1,31	1,30	0,91	0,83	0,81	0,84
Troms	1,34	1,36	1,45	1,29	0,93	0,89	0,92	0,99
Finnmark	1,60	1,64	-	1,64	0,95	0,98	-	1,00

- Nr. 120. Statistikken over betalingsforholdene 1887—1929. Konkursler, navn osv. (*Faillites, saisies-exécutions, etc.*)
- 121. Norges jernbaner 1928—1929. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 122. Sjømannsforsikringen 1927. Fiskeriforsikringen 1927. (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 123. Fagskolestatistikk 1926/27—1928/29. (*Écoles professionnelles.*)
- 124. Alkoholstatistikk 1928/1929. (*Statistique de l'alcool.*)
- 125. Norges telegrafvesen 1928—1929. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 126. Norges postvesen 1929. (*Statistique postale.*)
- 127. Arbeidslønnen i jordbruket. Driftsåret 1929—30. (*Salaires des ouvriers agricoles 1929—30.*)
- 128. Skolevesenets tilstand 1927—1928. (*Instruction publique.*)
- 129. Industrierbeiderforsikringen. Ulykkesforsikringen 1927. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 130. Norges kommunale finanser 1927—28. (*Finances des communes.*)
- 131. Norges Brandkasse 1926—1928. (*Statistique de l'office national d'assurance contre l'incendie.*)
- 132. Private aktiebanker 1929. (*Banques privées par actions.*)
- 133. Kriminalstatistikk 1927 og 1928. (*Statistique de la criminalité pour les années 1927 et 1928.*)
- 134. Jordbrukstillingen 20 juni 1929. Første hefte. Husdyrhold. (*Recensement du 20 juin 1929. Bétail.*)
- 135. Norges fiskerier 1928. (*Grande pêches maritimes.*)
- 136. Meglingsinstitusjonens virksomhet. Tariffavtaler og arbeidskonflikter 1929. (*Entremise publique. Conventions collectives et conflits du travail en 1929.*)
- 137. Norges bergverksdrift 1929. (*Mines et usines.*)
- 138. Norges handel 1929. (*Commerce.*)
- 139. Forsikringselskaper 1929. (*Sociétés d'assurances.*)
- 140. Landbruksareal og husdyrhold 1930. Representativ telling. (*Superficies agricoles et élevage du bétail de l'année 1930. Recensement représentatif.*)
- 141. Sykeforsikringen 1929. (*Assurance-maladie.*)

Trykt i 1931:

- Nr. 142. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1928. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 143. Norges sparebanker 1929. (*Caisses d'épargne.*)
- 144. Civil rettspleie 1928 og 1929. (*Justice civile.*)
- 145. Jordbrukstillingen 20 juni 1929. Annet hefte. Arealet og dets anvendelse m. v. (*Recensement de 20 juin 1929. La superficie et son emploi, etc.*)
- 146. Norges jernbaner 1929—30. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 147. Lønninger 1930. (*Gages et salaires.*)
- 148. Norges skibsfart 1929. (*Navigation.*)
- 149. Norges kommunale finanser 1928—29. (*Finances des communes.*)
- 150. Det civile veterinærvesen 1929. (*Service vétérinaire civil.*)
- 151. Den Norske Statskasses finanser 1913/14. (*Finances de l'État.*)
- 152. Meieribruket i Norge 1929. (*L'industrie laitière de la Norvège en 1929.*)
- 153. Sjømannstrygden 1928. Fiskerstrygden 1928. (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 154. Industrierbeidertrygden. Ulykkestrygden 1928. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 155. Norges bergverksdrift 1930. (*Mines et usines.*)
- 156. Private aktiebanker 1930. (*Banques privées par actions.*)
- 157. Stortingsvalget 1930. (*Élections en 1930 pour le «Storting».*)
- 158. Arbeidslønnen i jordbruket. Driftsåret 1930—31. (*Salaires des ouvriers agricoles 1930—31.*)

Det Statistiske Centralbyrå har dessuten bl. a. utgitt følgende verker:

- Statistisk Årbok for kongeriket Norge. Senest utkommet 49de årgang 1930. Oslo 1930
(*Annuaire statistique de la Norvège.*)
- Statistiske Meddelelser. Senest utkommet: 48de bind 1930. Oslo 1931.
(*Bulletin mensuel du Bureau Central de Statistique.*)
- Månedsopgaver over vareomsetningen med utlandet 1930. Attende bind. Oslo 1931.
(*Bulletin mensuel du commerce extérieur en 1930. Dix-huitième année.*)
- Fortegnelse over Norges Offisielle Statistikk m. v. 1828—31 desember 1920. Kristiania
1889, 1913 og 1922. (*Catalogue de la Statistique officielle.*)
- Statistiske Oversigter 1914. Kristiania 1914. Statistiske Oversikter 1926. Oslo 1926.
(*Résumé rétrospectif 1914 et 1926.*)

Samtlige verker er til salgs hos H. Aschehoug & Co., Oslo.

Av «Norges handels», årgangene 1911, 1912, 1913, 1915 og 1921, er Byråets beholdning meget knapp, hvorfor man vilde være takknemlig for å få overlatt eksemplarer av disse årganger.

30 september 1931.